

1 Funkce komplexní proměnné

Neformální úvod

1.1 Caychy-Riemannovy rovnice a jejich důsledky

Definice 1 (Caychy-Riemannovy rovnice a komplexní derivace). *Nechť $f : \mathbb{C} \supset A \rightarrow \mathbb{C}$ je funkce ve tvaru $f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$, $z = a + bi \in A$ a nechť existuje $\delta > 0$, že $U(z, \delta) \subset A$. Derivaci funkce f v bodě z definujeme jako*

$$f'(z) = \lim_{w \rightarrow z} \frac{f(w) - f(z)}{w - z},$$

je-li limita napravo definována. Pokud existují $\nabla u(a, b)$ a $\nabla v(a, b)$, potom rovnice

$$\frac{\partial u}{\partial x}(a, b) = \frac{\partial v}{\partial y}(a, b), \quad \frac{\partial u}{\partial y}(a, b) = -\frac{\partial v}{\partial x}(a, b), \quad (1)$$

nazýváme **Cauchy-Riemannovými rovnicemi** (funkce f v bodě z).

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je otevřená. Potom funkci $f : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ nazveme **holomorfní** (na Ω) pokud ve všech bodech $z \in \Omega$ existuje $f'(z)$. Množinu všech funkcí holomorfních na Ω budeme značit $H(\Omega)$.

Lemma 2 (tvar komplexní derivace). *Nechť $f : \mathbb{C} \supset A \rightarrow \mathbb{C}$ je funkce ve tvaru $f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$, $z = a + bi \in A$ a nechť existuje $f'(z)$. Potom platí*

$$f'(z) = \frac{\partial u}{\partial x}(a, b) + i \frac{\partial v}{\partial x}(a, b) = \frac{\partial v}{\partial y}(a, b) - i \frac{\partial u}{\partial y}(a, b).$$

Speciálně, dané parciální derivace existují a pro f v bodě z platí Cauchy-Riemannovy rovnice.

Věta 3 (Caychy-Riemannovy rovnice a komplexní derivace). *Nechť $f : \mathbb{C} \supset A \rightarrow \mathbb{C}$ je funkce ve tvaru $f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$, $z = a + bi \in A$ a nechť existuje $\delta > 0$, že $U(z, \delta) \subset A$. Potom následující podmínky jsou ekvivalentní:*

1. $f'(z)$ existuje,
2. u a v mají totální diferenciál v (a, b) a platí (1).

Poznámky a příklady. 1. Pro komplexní derivaci platí stejná pravidla pro součet, součin, podíl a skládání jako známe z \mathbb{R} .

2.
 - Polynomy a mají komplexní derivaci na celém \mathbb{C} .
 - Racionální funkce mají komplexní derivaci na celém svém definičním oboru (tedy mimo nulové body jmenovatele).
 - Funkce definované mocninnou řadou mají komplexní derivaci uvnitř kruhu konvergence.

Všechny tyto derivace lze spočítat podle vzorečků, které známe z \mathbb{R} .

3. Je-li $f = u + iv \in H(\Omega)$, potom jsou funkce u i v harmonické (na Ω chápané jako podmnožina \mathbb{R}^2), tedy platí $\Delta u = \Delta v = 0$.